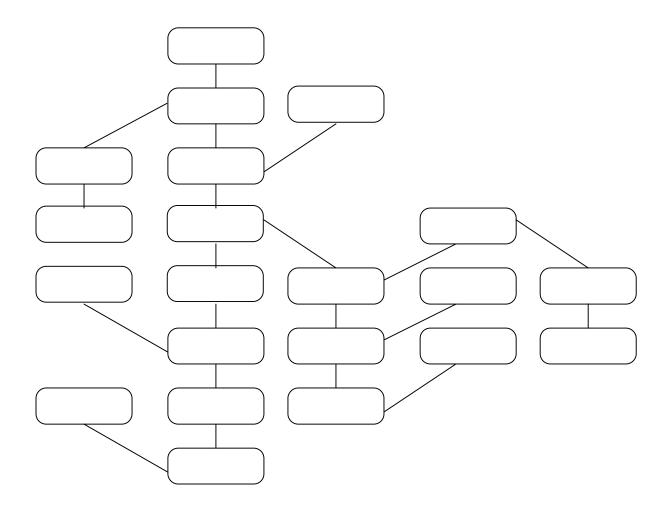
Viies rahvusvaheline teoreetilise, matemaatilise ja rakendusliku lingvistika olümpiaad

Venemaa, Peterburi, 31. juuli – 4. august 2007 Meeskonnavooru ülesanne

Allpool te näete ühe Hawai'i perekonna sugupuu. Lisaks on havai¹ keeles antud mõningat informatsiooni üksikute selle perekonna liikmete kohta (märgitud numbritega 1 kuni 11) järgneval kujul: alguses ühe teise pereliikme nimi on antud, selle järel kirjutatakse, mis sugulane see inimene on numbriga märgitud perekonnaliikmele. Lõpuks on antud viie havai sõna tähendused.

¹ Havai keel kuulub austroneesia keelkonda. Seda räägib umbes 2000 inimest Ameerika Ühendriikide osariigis Hawai'i.

1.

Akamu, kupuna kāne kualua. Elta, makuakāne hanauna. Mano, hūnōna kāne.

Loni, makuahine.

2.

Mihil, kupuna wahine kualua.

Nani, wahine.

Halia, kupuna wahine. Kalena, makuahine. Alika, hūnōna kāne. Etana, makuakāne.

3

Nani, hūnōna wahine.

Kai, mo`opuna kāne kualua.

Kalena, wahine.

Kani, mo'opuna wahine kuakāhi.

Akela, keikikāne.

4.

Nani, makuahūnōai wahine. Elta, makuahūnōai kāne.

Ola, wahine.

5.

Etana, keikikāne hanauna. Lola, makuahine kōlea. Akamu, makuakāne. Halia, kaikuahine.

Aukai, keikikāne.

kupuna allikas

wahinenaine

`ekāhi üks `elua kaks `ekolu kolm 6.

Mihil, kupuna wahine kuakāhi.

Halia, makuahine hanauna.

Kimo, makuakāne.

Akamu, kupuna kāne.

7.

Kani, mo'opuna wahine.

Elta, kāne.

8

Kalena, makuahine. Abia, keikikāne.

Etana, makuakāne kōlea.

9

Malia, mo'opuna wahine kuakolu.

Mihil, makuahūnōai wahine.

Akamu, kāne.

Etana, mo'opuna kāne.

Kani, mo'opuna wahine kuakolu.

10.

Mano, kāne.

Keoki, makuakāne.

Akamu, kupuna kāne kuakolu.

Etana, kupuna kāne kuakāhi.

11.

Abia, mo`opuna kāne.

Makani, keikikāne.

- **§1.** Taastage sugupuu tühje kaste nimedega täites. Puu näitab kõiki vanema-lapse sugulussuhteid, ja ainult neid. Kui mõlemad vanemad on antud, see tähendab, et nad on (või olid) abielus. Vanemad põlvkonnad on ülespoole sugupuus.
- §2. Kirjutage 11 numbritega märgitud perekonnaliikmete nimed.

<u>Märkus</u>: ` on tüüpiline havai keele konsonant (kõrisulghäälik, nagu võru keele q), $\bar{o}$, $\bar{a}$, $\bar{u}$ on pikad vokaalid.

Olga Fjodorova

Eesti tekst: Axel Jagau